

Kokous: 56. Focal Point meeting
Paikka: Teams
Aika: 13-14.11.2023
Osallistuja: Kirsi-Maarit Siekkinen, Ruokavirasto
Lisätietoja: <http://www.efsa.europa.eu>

Tiivistelmä

EFSA:n kansallisten yhteyshenkilöiden (Focal Point) 56. kokouksessa puhetta johti EFSA:n Sergio Rodeia Potier. Kokous järjestettiin verkossa. Osallistujia oli molempina kokouspäivinä ”langoilla” reilut 60 henkilöä.

Kokouksen päähuomio keskittyi Focal Point -toimintaohjelmaan 2023–2027 ja sen arviointiin. Kokouksessa käytiin läpi myös yhteistyömahdollisuuksia ja ensi vuoden toimintasuunnitelmia.

Kokouksessa kuultiin myös esitykset EFSA:n tulevista tapahtumista, EFSA:n analyysi jäsenmaiden toimivaltaisten organisaatioiden luettelon (nk. Art36 lista) täydentämisestä kasvinterveys alueella, EFSA:n uramahdollisuuksiin liittyvistä hakemuksista, ja EFSA:n riskinarviointiin keskittyvästä EU-FORA koulutusohjelmasta.

Jäsenmaista Italia jakoi tietoa hankkeesta, jossa kehitetään datanmappaustyökalua. Liettua esitteli Artikla 36 listan organisaatioilleen järjestämänsä tapahtumaa. Kroatia esitteli riskinarviointikoulutuksia tarjoavaa verkkoalustaa. Irlanti puolestaan kertoi EFSA:n alihankintasopimus -webinaarista ja siihen liittyneen kyselyn tuloksista.

Kaikki kokouksessa pidetyt esitykset löytyvät EFSA:n sivuilta. Katso ne [tästä](#).

Kokouksen kulku

Sergio Rodeia Potier avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleeksi vuoden viimeiseen FP-kokoukseen. Kokouksen asialista oli täpötäynnä ja aikaa rajallisesti, minkä takia kokousta juoksutettiin pikavauhtia eteenpäin. FP-toimintaohjelmaa alkaa olla takana 2 vuotta, jonka aikana on opeteltu uusia asioita sekä kohdattu yhdessä myös haasteita. Ollaan kuitenkin valmiita starttaamaan seuraavaa vuotta.

Kokouksen varsinainen osuus aloitettiin EFSA:n Matthew Ramonin johdolla. Hänen esityksensä keskittyi siihen **mitä EFSA ja jäsenmaat voisivat tehdä yhdessä. Mitkä olisivat yhteisiä alueita, mitkä yhteisiä kiinnostuksen kohteita?** Esimerkkinä lueteltiin mm. tekoäly, NAMs, elintarvikeinnovaatiot (kuten uudet proteiinilähteet), ympäristöriskien arvioinnin alueella vaihtoehdot kemiallisille torjunta-aineille. Mitä pitäisi priorisoida?

EFSA on nostanut aiheen esille myös Advisory Forumin (AF)-kokouksessa, jossa maat ovat ilmoittaneet olevansa valmiita jakamaan tietoaan ja osaamistaan. Seuraavaksi EFSA aikoo keskustella aiheesta jokaisen jäsenmaan kanssa erikseen. Meidänkin täytyy valmistautua miettimällä mitkä asiat ovat meidän fokuksessamme, mistä meillä on osaamista, missä haasteita ja mistä aiheista olemme kiinnostuneita tekemään yhteistyötä. Maakierroksen jälkeen EFSA analysoi saamansa tiedot ja esittelee ne sekä AF:lle että FP:lle. Esityksessä korostettiin erityisesti, että EFSA toimii asiassa katalysaattorina eikä varsinaisesti johda asiaa. Lopuksi on mahdollista, että tämän yhteisen ponnistuksen ja yhteistyön ympärille perustetaan tietokeskus.

Seuraavaksi kuultiin EFSA:n tulevista tapahtumista ja kumppanuusaktiviteeteista. EFSA järjestää mm.: webinaarin [EFSA:n tutkimusrahoituksista 2025–2026](#) (6.12.2024). Webinaarista julkaistaan myös tallenne, joka on katsottavissa myöhemmin. Webinaari "[Update on FEEDAP guidance on the assessment of the efficacy of feed additives: what's new](#)" (4.12. 2024).

→

Kuvassa lisää EFSA:n tulevia tapahtumia, joiden ajankohta tarkentuu myöhemmin.

PC = julkinen kuuleminen

EFSA'S UPCOMING PUBLIC EVENTS AND CONSULTATIONS

2024	2025		
Q4 Tolerable upper intake levels for vitamins & essential minerals Webinar Food protein safety assessment Webinar + PC Styrene Webinar + PC Updated Food Additives Guidance Webinar + PC (or Q1 2025 TBD) Data readiness for AI Symposium Updated guidance on the efficacy of feed additives Webinar	Q1 GM Animals Webinar + PC (TBC) Microorganisms used in the food chain Webinar + PC Perchlorate in food Webinar + PC	Q2 Updated Novel Food Guidance Workshop with applicants EFSA session at FAO's global conference on whole genome sequencing Ecotox Guidance / ERA Scientific Colloquium	Q3/Q4 Waiving the dog studies for the regulatory process of agrochemicals approval Workshop Harmonised exposure tool Webinar

All activities have been/will be notified individually to the MS in due course.

EFSA on myös kiinnostunut jäsenmaiden järjestämisestä tapahtumista ja toivoo saavansa FPien kautta niistä tietoa. Mikäli jäsenmaiden tilaisuuksiin kutsutaan puhujia EFSAsta tulee FPn ilmoittaa niistä EFSA:n FP-tiimille.

EFSA:n Aikaterini Vlachou esitteli **EFSA:n analyysiä jäsenmaiden toimivaltaisten organisaatioiden luettelon (nk. Art36 lista) täydentämisestä kasvinterveysalueella (PLH)**. Kaiken kaikkiaan listalla on yhteensä 328 organisaatiota, joista 158 ilmoittaa toimivansa PLH-alueella. Analyysissä löytyi 88 ”PLH-organisaatiota”, joista vain 10 löytyi Art36 listalta. Monilla jäsenmailla siis Art36 listalta puuttuu PLH-organisaatioita. EFSA jakaa maakohtaiset tiedot maiden FPille ja pyysi FPja olemaan yhteydessä näihin organisaatioihin ja mahdollisuuksien mukaan saamaan heitä mukaan listalle. FI oli yksi harvoista, jotka selvisivät analyysistä ”puhtain paperein”. EFSA aikoo kammata samalla menetelmällä myös muita alueitaan tulevaisuudessa.

EFSA:n Carolina Pereira Da Silva kertoi **EFSA:n uramahdollisuuksiin liittyvistä hakemuksista** ja toiveesta, että FPt jatkaisivat aktiivista tiedottamista EFSA:n avoimista pesteistä. EFSA on saanut periodille 2023–2027 7 132 työhakemusta (keskimäärin 285 hakemusta/avoim pesti), eniten IT, ES ja EL (FI 30, SE 29). Ja 3 438 harjoittelijahakemusta seuraavalle vuodelle (FI 19, SE 30). EFSA toivoi jatkossa saavansa enemmän hakemuksia maista, joista se on tähän mennessä saanut vähän hakemuksia. Keskustelussa nousi esille, että FPt toivoivat EFSA:lta apuja mahdollisten hakijoiden motivointiin ja avoimna olevien pestien tekemistä houkuttelevammaksi (ml. Parmaan muutto).

Haku käynnistyy EFSA:n seuraavaan riskinarviointiin keskittyvään koulutusohjelmaan (EU-FORA) kaudelle 2025–2026 26.11. Ohjelmaan haetaan sekä riskinarviointiorganisaatioita että koulutettavia. Hakemuksen vaatimuksena on kahden Art36 listan organisaation väliset konsortiot, joista toinen toimii koulutettavan harjoittelupaikkana ja toinen koulutettavan lähettäjänä. Koulutus kestää vuoden ja se sisältää työssäoppimisjakson toisen EU-maan tai Norjan riskinarviointiorganisaatiossa, jonka aikana koulutettava saa käytännön työkokemusta riskinarvioinnista. EFSA:lla on 18 miniprojektia, joita voi hyödyntää koulutettavien ”työtehtävinä”. Isäntäorganisaatio voi antaa myös omiin tarpeisiinsa sopivan projektin koulutettavalle. Kansalliset FPt toimivat apuna konsortioiden luomisessa, joten ota yhteyttä efsafocalpoint@ruokavirasto.fi mikäli ohjelmaan mukaan lähteminen kiinnostaa. EFSA lähettää kokouksen jälkeen FPille kyselyn ohjelmaan liittyvistä parannusehdotuksista.

Seuraavaksi IT jakoi tietoa räätälöidystä TM-hankkeesta, joka liittyy datan mappaustryökaluun. Työkalua voidaan hyödyntää eläintautiaineiston (SIGMA) mappauksessa. Jäsenmaat voivat osallistua työkalun testaamiseen. LT esitteli Artikla 36 listan organisaatioilleen järjestämäänsä tilaisuutta.

Toinen kokouspäivä startattiin HRn xORA-verkkoalustan esittelyllä, **joka liittyy riskinarviointikoulutuksia tarjoavan alustan luomiseen**. Aiheesta tehdyn videon voi katsoa [tästä](#) linkistä. Myös tämä on räätälöity TM-hanke, joka toteutetaan EFSA:n rahoituksella. Verkkoalusta julkaistaan tulevaisuudessa, jos/kun lisärahoitusta saadaan konkreettisen sisällön luomiseen.

Hanketta edeltäneessä riskinarviointikoulutuksen xORA-laatumerkin räätälöidyssä TM- hankkeessa oli mukana 9 jäsenmaata, FI mukaan lukien. Hankkeessa luotiin pohja, kriteerit ja viestintä korkeatasoiselle riskinarviointikoulutukselle ja siihen osallistui FIsta Ruokaviraston riskinarviointiyksikön asiantuntijat.

EFSA:n Julia Finger piti esityksen **FP-toimintaohjelman 2023–2027 sisäisestä arvioinnista**. Hän korosti, että FPien päätehtäviä ovat perustehtävät. Vuodesta 2023 alkaen ohjelmaan on kytketty räätälöityjä TM-hankkeita, joista on seurannut FPille lisätyökuormaa (*FI mukana kuudessa TM-hankkeessa*), erityisesti alihankintasopimukset maiden muiden kuin FP-organisaatioiden kanssa on koettu työläiksi. Arvioinnissa keskitytään hallinnollisen taakan ohella seuraaviin kysymyksiin: onko räätälöidyssä TM-hankkeissa prioriteetit kohdallaan? Mikä niiden vaikutus on? Kannattaako EFSA:n investoida niihin? Toimiiko EFSA:n räätälöity TM-rahoitus niissä nk. siemenrahoituksena aiheille, joita jatketaan EFSA:n rahoituksen loputtua? Ovatko alihankintasopimukset ok? Arviointiin kytketään myös työpaja vuonna 2025, johon kutsutaan sekä AF-jäsenet että FPt. 2026–2027 perustetaan myös työryhmä, joka koostuu EFSA:n ohella AF-jäsenistä sekä FPsta.

IE kertoi 29.10 pidetystä **EFSA:n alihankintasopimus -webinaarista (Session on subcontracting experience) ja siihen liittyneen FP-kyselyn tuloksista**. Kyselyn tulosten mukaan räätälöidyt TM-hankkeet nähtiin hyödyllisiksi, mutta niihin liittyvä mahdollisuus tehdä alihankintasopimuksia ei niinkään saanut kannatusta mm. niihin liittyvän hallinnollisen taakan takia. Niistä ei myöskään jää pahimmillaan euroakaan FP-organisaatiolle.

FPT myös kritisoivat EFSAn kirjausta siitä, että FPT ovat viimekädessä vastuussa räätälöityjen TM-hankkeiden raportoinneista, myös siis alihankintasopimuksilla tehtyjen. FPlla ei ole expertiisiä arvioimaan EFSAlle toimitettavien suoritteiden laatua ja laajuutta. Ei myöskään asemaa, jossa se voisi vaatia oman FP-organisaation ulkopuoliselta laitokselta asioita. Ongelmalliseksi nähtiin myös tilanteet, joissa FP otetaan mukaan räätälöityyn TM-ehdotukseen vasta siinä vaiheessa, kun se pitäisi lähettää EFSAlle tai allekirjoittaa sopimus EFSAn kanssa. FP:ta saaman palautteen perusteella EFSA harkitsee mahdollisuutta alihankintasopimusten poistamisesta, koska FP:sta ei haluta tehdä "paperitiikereitä", joiden työajasta iso osa kuluu hallinnollisiin tehtäviin. Silloin FP-verkoston työ ei ole EFSAlle "fit for purpose".

Kokouksen interaktiivisessa osuudessa jokainen mietti **kolme sanaa, jotka kuvaavat FP-toimintaohjelman toista vuotta ja siihen kytkettyjä räätälöityjä tehtäviä (TM-hankkeet), joita jäsenmaat ovat voineet perustehtävien oheen valita ja ehdottaa**. Kooste on esitetty alla olevassa kuvassa, josta voi havaita, että FPT ovat vähintäänkin joutuneet poistumaan mukavuusalueeltaan. Uuden toimintaohjelman 2. vuosi koettiin ensisijaisesti haastavaksi, sitä pidettiin myös varsin kuormittavana. Ohjelmassa nähdään kuitenkin mahdollisuuksia, joustavuutta ja hyvää yhdessä tekemistä. 2. vuoden tulokset ovat lähes samat, kuin ensimmäisenä vuonna.

Word cloud 56 FP Meeting.PNG

Ensi vuoden budjetti räätälöidyille TM-hankkeille on 4 M € ja FP-perustehtäville 2 M €.

FPT olivat jättäneet ennen kokousta EFSAlle ensi vuoden suunnitelmat 2025 perustehtävien osalta. 25 maata (FI mukaan lukien) oli valinnut maksimirahoituksen edellyttämän määrän eri tehtäviä. Pieni osa valitsi vähemmän, vedoten aikapulaan ja haluun keskittyä enemmän räätälöityihin TM-tehtäviin. Sopimukset ovat parhaillaan allekirjoitettavana ja ne pitää allekirjoittaa jäsenmaiden osalta 25.11 mennessä. FPT pyysivät allekirjoituksille lisää aikaa ja EFSA lupasi selvittää asiaa talousyksikön kanssa ja palata asiaan.

Seuraavaksi kokouksessa käytiin läpi ensi vuoden toimintasuunnitelmaa ja toiminnan raportointia.

FP-perustehtävät vuoden 2024 osalta raportoidaan EFSAlle tammikuussa 2025. Ensi vuonna FIN raportoitavia räätälöityjä TM-hankkeita ovat:

- *Foster joint planning and partnership on RA activities* (FI-EE riskinarviointiyhteistyö),
- *MS Communication Coordinator 2024* (21 MS + NO),
- *Extension of the Risk Assessment Knowledge Integration Platform* (7 MS + ME).

Tällöin FP:n pitää myös varmistaa, että hankkeista on toimitettu EFSAlle kaikki suoritteet hyvissä ajoin ennen varsinaista määräaikaa. Loppuraportin yhteydessä FP hakee EFSAlta TM-hankkeen maksatusta.

Uusia allekirjoitettavia räätälöityjä TM-hankesopimuksia vuodelle 2025 Filla ovat seuraavat:

- *A retail prevalence study to investigate microbiological contamination levels in ready-to-eat (RTE) plant-based dairy and meat substitutes* (15 MS)
- *MS Communication Coordinator 2025* (21 MS + NO).

Uusia räätälöityjä TM-ehdotuksia on mahdollista jättää EFSA:lle 1.3-15.4.2025 välisenä aikana. EFSA suositteli huomioimaan, että ehdotuksissa painotettaisiin 1) tulevaisuuden resurssitarpeita, jotka hyödyntäisivät myös kumppanuuksia; 2) toimia, jotka ovat sekä EFSA:n että jäsenmaiden prioriteeteissa korkealla; 3) toimia, joilla vahvistetaan töitä kaikilla alueilla. Jos ehdotuksessa haetaan ”nopeita voittoja”, kannattaa budjetti laatia pieneksi. EFSA arvioi ja priorisoi ehdotukset, kuten aikaisemminkin.

Kokouksen lopuksi kuultiin ensi vuoden FP-kokouksista. Uutena aloitetaan FP -täysistuntojen ohkeen temaattiset sessiot, jotka korvaavat ”*Check Point*” -seurantakokoukset sekä työkokoukset räätälöidyistä TM-tehtävistä ja *Ad hoc*-kokoukset. Ensimmäinen temaattinen sessio ”*Community management training*” järjestetään 19.12.2024.

Muut asiat

- Julkaisin kokouksesta tuoreeltaan LinkedIn päivityksen. Sen voi katsoa [tästä](#) linkistä.

EFSA:n sivuilla on julkaistu [tiivistelmä edellisestä kokouksesta, sekä kokouksessa pidetyt esitykset](#).

Seuraavat kokoukset

- 57. 12-13.2.2025 Teams.
- 58. 21-22.5.2025 Parma/ hybridi
- 59. 24-25.9.2025 TBC/ hybridi